

SVAZ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN ČR

Plodnost klesá, doba dožití roste. Podíl důchodců vzroste do 25 let o polovinu. Zdravotnictví pak čekají hluboké změny.

Praha, 30. září 2024

Současný podíl lidí nad 65 let v české populaci lehce převyšuje 20 %. Za šest let má vystoupat přes 22 % a do roku 2050 až na 29 %. Vzhledem k násobně vyšší nákladovosti péče u starších lidí to představuje pro zdravotnictví zásadní systémovou otázku. Svaz zdravotních pojišťoven upozorňuje, že řešení je potřeba hledat a průběžně zavádět už teď.

Zdravotní pojišťovny za zdravotní služby na jednoho pojištěnce vydají v průměru cca 43 tisíc korun ročně. U lidí do 50 let jsou ovšem průměrné náklady až na výjimky nízké, když větší systémové položky jsou u dětí očkování a porody u žen. Těžiště výdajů zdravotních pojišťoven za zdravotní služby je především u lidí nad 65 let věku. Mezi 65-70 rokem dosahují roční náklady v průměru trojnásobku (130 tisíc), u lidí nad 80 let dokonce osminásobku (340 tisíc) průměrných nákladů.

„Schází se tu série faktorů. Na příjmové straně systému je to pozdější nástup do práce u mladých lidí a přibývající počet lidí v post-produktivním věku. Tedy vyšší podíl státních pojištěnců. Na výdajové straně je to jak podíl starších lidí, tak jejich vyšší věk dožití – pro rok 2050 jsou odhady kolem 82 let u mužů a 87 let u žen. Posun odchodu do důchodu věci vylepší jen mírně, značná část lidí nejspíš nebude reálně moci po 70 pracovat,“ popisuje vývoj systému prezident Svazu zdravotních pojišťoven Ladislav Friedrich. Už kolem roku 2030 se podíl lidí ve věku 15-64 let dostane pod 50 %, což znamená, že většina lidí v zemi budou státní pojištěnci. *„I bez vlivu inflace a stále nákladnější specializované péče by jen demografickou změnou v roce 2030 rostly náklady o 8 %, pro rok 2050 to bude ještě mnohem víc,“* dodává.

Současný index porodnosti v ČR se pohybuje kolem 1,5 dítěte na ženu (odhad pro rok 2023), což je sice lepší než v roce v roce 1999, kdy byl 1,13, ovšem horší než v rekordním roce v roce 2021, kdy dosáhl hodnoty 1,83. Ani jedno z čísel nestačí na prostou reprodukci populace (k té by bylo třeba více než 2 děti na ženu) a už vůbec ne na udržení poměru pracujících k důchodcům.

Pro srovnání: v roce 1990 byl počet lidí v důchodu na území dnešní ČR okolo jednoho milionu a očekávaná doba dožití byla 67 let u mužů a 75 let u žen. V současnosti je počet důchodců víc než dvojnásobný a doba dožití delší o 9 let u mužů a 8 let u žen. Výhled pro 2050 jsou tři miliony důchodců a doba dožití 82 a 87 let.

SVAZ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN ČR

„Možná řešení mají více podob a pravděpodobně půjde o jejich kombinaci. Lze uvažovat o zvýšení odvodů pracujících pojištěnců i odvodů za státní pojištěnce, což ale zatíží státní rozpočet. Diskutovat lze o šíři poskytovaných služeb ze základního pojištění, o různých formách připojištění. Každopádně současné nastavení výdajové stránky nebude s touto demografickou predikcí beze změn na příjmech udržitelné,“
dodává Ladislav Friedrich.

Zdravotnictví není jedinou oblastí, která se bude muset vyrovnat se stárnoucí populací s menším podílem ekonomicky aktivních lidí. Změny čekají i na důchodový systém či pečovatelské služby. Všechny se budou muset nějak vyrovnat s rozevírajícími se nůžkami mezi klesajícími příjmy a rostoucími výdaji.

Svaz zdravotních pojišťoven sdružuje všech 6 zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven v České republice. Svaz hájí společné zájmy zdravotních pojišťoven a jejich klientů ve vztahu ke státním organizacím, profesním svazům a poskytovatelům zdravotní péče **s hlavním cílem zkvalitňovat služby pro své klienty**. Zaměstnanecké zdravotní pojišťovny poskytují služby pro více než 4,5 mil. pojištěnců v ČR. Více informací naleznete na webových stránkách www.szpcr.cz.

Kontakt pro média: Ivo Měšťánek, ivo.mestanek@gmail.com